

Standardy Ochrony Małoletnich w Przedszkolu Niepublicznym Fregata – podstawowe procedury postępowania

Działając na podstawie *art. 22b ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich* oraz *ustawy z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych w sprawie opracowania i wprowadzenia w życie Standardów Ochrony Małoletnich (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606)* Dyrektor Przedszkola Niepublicznego Fregata z dniem 15.02.2024 r. wprowadza **Zarządzenie nr 1/2024 z dnia 15.02.2024 roku w sprawie wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich** (załącznik nr 1) do stosowania „Standardów Ochrony Małoletnich” (zwanym dalej „Standardami”), których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim dzieciom, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

Niniejszy system ochrony dzieci przed krzywdzeniem określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, a w sytuacji, gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc dziecku oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w Przedszkolu za bezpieczeństwo dzieci do niego uczęszczających

Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem zostały opublikowane na stronie Internetowej Przedszkola Niepublicznego Fregata w Gdańsku. Są szeroko promowane wśród całego personelu, rodziców i dzieci uczęszczających do Przedszkola. Poszczególne grupy małoletnich są z poniższymi Standardami aktywnie zapoznawane poprzez prowadzone działania edukacyjne i informacyjne.

SŁOWNICZEK TERMINÓW

1. **Dziecko/małoletni** – każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
2. **Krzywdzenie dziecka** – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie.
3. **Personel** – każdy pracownik Przedszkola bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi.
4. **Opiekun dziecka** – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.
5. **Instytucja** – każda instytucja świadcząca usługi dzieciom lub działająca na rzecz dzieci.
6. **Dyrektor** – osoba (lub podmiot), która w strukturze Przedszkola jest uprawniona do reprezentacji i podejmowania decyzji.
7. **Zgoda rodzica dziecka** oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka konieczne jest poinformowanie rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

8. **Osoba odpowiedzialna za Internet** to wyznaczony przez dyrektora Przedszkola pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie Przedszkola oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.

9. **Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem** to wyznaczony przez dyrektora Przedszkola pracownik sprawujący nadzór nad realizacją niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.

10. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Standard 1

Przedszkole opracowało, przyjęło i wdrożyło do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich, które określają:

- a) Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu.
- b) Procedury reagowania na krzywdzenie.
- c) Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe.
- d) Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
- e) Zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.
- f) Zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.
- g) Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.
- h) Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie, w tym ochrony wizerunku i danych osobowych.
- i) Zasady upowszechniania i ewaluacji Standardów.

Standard 2

Przedszkole Niepubliczne Fregata stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji personelu i regularnie szkoli personel ze Standardów.

Standard 3

Przedszkole wdrożyło i stosuje procedury interwencyjne, które znane są i udostępnione całemu personelowi. Każdy pracownik wie komu należy zgłosić informację o krzywdzeniu małoletniego i kto jest odpowiedzialny za działania interwencyjne. Każdemu pracownikowi przedszkola udostępnione są dane kontaktowe do lokalnych instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i interwencję w przypadku krzywdzenia małoletnich.

Standard 4

Przedszkole co najmniej raz na 2 lata monitoruje i w razie konieczności ewaluuje zapisy Standardów, konsultując się z personelem, dziećmi i rodzicami oraz aktualizując je.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

1. Celem Standardów Ochrony Małoletnich:

- a) Zwrócenie uwagi personelu przedszkola na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
- b) Określenie zakresu obowiązków przedstawicieli przedszkola w działaniach na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
- c) Wypracowanie adekwatnej procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich;
- d) Wprowadzenie wzmożonej działalności profilaktyczno-wychowawczej w zakresie zapewnienia ochrony dzieci przed przemocą.

2. Postanowienia Dotyczące Personelu:

- a) Personel przedszkola w ramach obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka, monitoruje sytuację i dobrostan dziecka, stosując zasady określone w Standardach.
- b) Niedopuszczalne jest stosowanie przez personel jakiegokolwiek formy przemocy wobec dziecka.
- c) Cały personel placówki, dzieci i rodzice zapoznają się ze Standardami zgodnie z procedurami określonymi w treści Standardów.

3. Osoba Odpowiedzialna za Monitorowanie Standardów:

Dyrektor Przedszkola Niepublicznego Fregata w Gdańsku wyznaczył wicedyrektora, Katarzynę Halman jako koordynatora standardów, odpowiedzialną za:

- monitorowanie realizacji Standardów
- reagowanie na sygnały naruszenia Standardów
- ewaluowanie i modyfikowanie zapisów Standardów
- prowadzenie rejestru interwencji i zgłoszeń.

4. Monitoring Bezpieczeństwa Urządzeń Teleinformatycznych:

Za monitoring bezpieczeństwa urządzeń teleinformatycznych z dostępem do Internetu odpowiedzialny jest **Pan Ludwik Warot, informatyk**.

Rozdział 2

Sposób dokumentowania wypełniania obowiązku kontroli pracowników przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi w zakresie spełniania przez nich warunków niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

1. Standardy Rekrutacji:

1. Przedszkole Niepubliczne Fregata przeprowadza rekrutację pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji.
2. Pracodawca dąży do jak najlepszej weryfikacji kwalifikacji kandydata, uwzględniając stosunek do wartości podzielanych przez placówkę, między innymi takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
3. Osoby zatrudnione w Przedszkolu Niepublicznym Fregata, w tym pracownicy pedagogiczni, niepedagogiczni, wolontariusze, stażyści i praktykanci, posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi i nie stanowią zagrożenia.
4. Przedszkole musi posiadać dane identyfikacyjne każdej osoby zatrudnionej, niezależnie od podstawy zatrudnienia, zawierając: imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz dane kontaktowe.
5. Zgodnie z art. 21 *Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym* osoba zatrudniająca przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w:

Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz w **Rejestrze osób**, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata.

6. Pracodawca żąda od osoby zatrudnianej przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi:
 - Zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
 - Oświadczenia o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych, niekaralności oraz o toczących się postępowaniach (Załącznik nr 6).
 - Kandydat z obywatelstwem innym niż polskie przedkłada informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów;
 - pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa.
 - Dopuszczalne jest przedłożenie przez kandydata pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenia, że prawo danego państwa nie przewiduje wydawania informacji o niekaralności i/lub nie prowadzi rejestru karnego oraz oświadczenia, że nie był(-a) w tym państwie prawomocnie skazany(-a).
 - Kandydat(-ka) podpisuje oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Klauzula „Jestem świadomy(-a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia” zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
 - Oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia z KRK dołączane są do części A akt osobowych pracownika lub do dokumentacji wolontariusza/praktykanta. W przypadku

danych z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej 15 lat, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, wystarczającym jest wydruk strony Internetowej, na której widnieje komunikat, że sprawdzana osoba nie figuruje w Rejestrze.

Rozdział 3

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi a personelem przedszkola jest działanie dla dobra dziecka, z poszanowaniem jego godności, uwzględnieniem emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie.
2. Personel działa wyłącznie w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych przedszkola oraz swoich uprawnień i kompetencji.
3. Zasady bezpiecznych relacji obowiązują wszystkich pracowników (pedagogicznych i niepedagogicznych), stażystów, praktykantów i wolontariuszy w Przedszkolu Niepublicznym Fregata.
4. **Podstawowe standardy określające zasady, o których mowa w ust. 3 obejmują w szczególności:**
 - a. Utrzymywanie profesjonalnej relacji z dziećmi, reagowanie adekwatnie do sytuacji i sprawiedliwie.
 - b. Zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji, okazywanie zainteresowania, wsparcia i gotowości do rozmowy.
 - c. Określenie jasnych granic w postępowaniu, egzekwowanie konsekwencji za ich nieprzeżeganie oraz reagowanie na zachowania niepożądane.
 - d. Reagowanie adekwatne do sytuacji i możliwości psychofizycznych dziecka.
 - e. Uwzględnianie potrzeb i dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych dzieci.
 - f. Równe traktowanie dzieci bez względu na pochodzenie, różnice płci, sprawność fizyczną, status społeczny, kulturowy i religijny.
 - g. Uwzględnianie potrzeb dzieci oraz dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych dzieci, w tym dostosowanie metod i form pracy dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, dzieci z niepełnosprawnością i dzieci zdolnych.
 - h. Fizyczny kontakt z dzieckiem możliwy tylko jako odpowiedź na jego realne potrzeby w danym momencie, z uwzględnieniem wieku dziecka, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego. Na kontakt fizyczny (np. przytulenie) dziecko zawsze musi wyrazić zgodę.
 - i. Ustalanie jasnych zasad pracy w grupie oraz reagowanie na zachowania niepożądane. Odnoszenie się każdorazowo do **kodeksu przedszkolaka**.
 - j. Jeśli dziecko dopuszcza się zachowań stanowiących zagrożenie dla siebie i innych, wpada w złość, nie kontroluje swoich zachowań - personel przedszkola ma za zadanie:
 - Natychmiast podjąć działania, mające na celu zabezpieczenie agresywnego dziecka i/lub inne dzieci, by nic mu/im się nie stało.
 - W zależności od sytuacji należy odseparować dziecko od innych, dać czas i przestrzeń na wyciszenie.
 - Jeśli dziecko w wyniku gwałtownej reakcji emocjonalnej będzie biło na oślep dzieci i/lub personel - osoba będąca tego świadkiem powinna odseparować i przytrzymać dziecko, dla bezpieczeństwa jego i innych, aż do opanowania silnych emocji dziecka.

- Dla uniknięcia dalszego konfliktu, nauczyciel powinien zapewnić dziecku bezpieczne miejsce, gdzie będzie mogło wyciszyć swoje emocje oraz zapanować nad sytuacją.
- Za każdym razem oceniamy, jak szybko możemy puścić dziecko, by bezpieczeństwo wszystkich było zapewnione, a przytrzymanie nie było zbędnie długie.
- Jednocześnie należy kontrolować się, czy nie trzymamy dziecka zbyt mocno, będąc zapewne również w emocjach.
- Nauczyciel powinien wykorzystać znane techniki deeskalacyjne, takie jak spokojne i jasne komunikaty, odwracanie uwagi, proponowanie alternatywnych działań czy udzielanie wsparcia emocjonalnego.
- Dla dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych, nauczyciel powinien dostosować strategię deeskalacyjną do jego indywidualnych potrzeb, uwzględniając ewentualne zalecenia specjalistów, np. pedagoga specjalnego.
- W przypadku agresywnego zachowania dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych, nauczyciel powinien nawiązać dialog z rodzicami, informując ich o zaistniałej sytuacji, a także tutora rodziny, aby wspólnie opracować strategię postępowania. Warto rozważyć zaproszenie na spotkanie tutoringowe odpowiedniego specjalisty.
- Nauczyciel powinien skonsultować sytuację z zespołem psychologiczno-pedagogicznym (ZPP) w przedszkolu, w tym z pedagogiem specjalnym i psychologiem przedszkolnym, w celu opracowania spersonalizowanych strategii działania.
- k. Udział personelu w doskonaleniu zawodowym, dotyczącym przeciwdziałania przemocy wobec małych dzieci, komunikacji interpersonalnej i identyfikacji czynników ryzyka.
- l. Panowanie pracownika nad własnymi emocjami.
- m. Kontakt z dziećmi odbywa się wyłącznie w godzinach pracy przedszkola, a poza nimi wymaga zgody dyrektora i rodziców dziecka.
- n. Jeśli pracownik i rodzice dzieci są bliskimi osobami wobec siebie, nauczyciel zachowuje poufność informacji dotyczących innych dzieci, o których ma wiedzę.

5. Niedopuszczalne zachowania w relacji personelu z małoletnimi:

- a. Stosowanie przemocy, zawstydzanie, krzyczenie, upokarzanie, ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących dziecka;
- b. Nieodpowiednie zachowanie w obecności dzieci np. używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz wszelkie formy nieodpowiednich relacji romantycznych lub seksualnych.
- c. Personel Przedszkola Niepublicznego Fregata nie faworyzuje dzieci, nie proponuje dzieciom substancji nielegalnych, nie zaprasza ich do swojego miejsca zamieszkania.
- d. Ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp.) dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci;
- e. Utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;

Rozdział 4

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Działania Przedszkola Niepublicznego Fregata w zakresie przeciwdziałania przemocy są ukierunkowane na skuteczne reagowanie na sytuacje zagrażające dobru dziecka, a także na zapobieganie potencjalnym zagrożeniom. Procedury interwencyjne są regularnie aktualizowane, a pracownicy uczestniczą w doskonaleniu zawodowym z zakresu przeciwdziałania przemocy wobec małoletnich.
2. Standardem w przedszkolu jest przeszkolenie wszystkich pracowników w obszarze prawnego i społecznego obowiązku zawiadamiania instytucji o możliwości popełnienia przestępstwa, ze szczególnym uwzględnieniem przestępstw na szkodę małoletnich; w zakresie roli pracowników oświaty w przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka krzywdzenia dziecka;
3. W ramach standardów, wszyscy pracownicy otrzymują wykaz danych adresowych lokalnych placówek pomocowych, zajmujących się ochroną dzieci i zapewniających pomoc w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia (załącznik nr 7). Współpraca z tymi instytucjami obejmuje ośrodki pomocy społecznej, dzielnicowego, centra pomocy dziecku, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, policję, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej oraz placówki ochrony zdrowia.
4. Osoba wskazana w rozdziale 1 ust. 5 Standardów odpowiada za prowadzenie *Karty przebiegu interwencji* (załącznik nr 2) i *Karty zdarzeń zagrażających dobru małoletniego* (załącznik nr 3), potrzeby Standardów opracowano **Procedury podejmowania interwencji** (Załącznik do rozdziału 4) w przypadku ujawnienia działania na szkodę małoletniego w formie:
 - a) przemocy rówieśniczej,
 - b) przemocy domowej,
 - c) działania na szkodę dziecka przez pracownika przedszkola/szkoły.
5. Organizowane są oddziaływania profilaktyczne w zakresie zapobiegania przemocy, w tym we współpracy z instytucjami pozaprzedzkolnymi, takimi jak policja, straż miejska, organizacje pozarządowe itp.
6. Procedury interwencyjne, o których mowa w ust. 2, stanowią załącznik do Standardów (Załącznik do rozdziału 4), zapewniając transparentność i skuteczność działań przedszkola na rzecz bezpieczeństwa małoletnich.

Rozdział 5

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”

1. Osoba odpowiedzialna za zawiadamianie i „Niebieską Kartę”:

Dyrektor Przedszkola Niepublicznego Fregata wyznacza wicedyrektora, Katarzynę Halman, która będzie odpowiedzialna za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”. Informacja o tej osobie jest dostępna na tablicy ogłoszeń w przedszkolu i w sekretariacie.

2. Postępowanie w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka:

W przypadku uzyskania informacji przez personel placówki, że dziecko może być krzywdzone, osoba ujawniająca sporządza notatkę służbową z uzyskanej informacji i przekazuje ją osobie odpowiedzialnej za zawiadamianie, która sporządza kartę dokumentowania zdarzeń. Dalsze postępowanie odbywa się zgodnie z procedurami opisanymi w Rozdziale 4.

3. Procedura „Niebieskiej Karty”:

- a. Osobą odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty” (wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”) jest osoba wskazana w ust. 1.
- b. W przypadku ujawnienia zaniedbania przez rodziców lub ich niewydolności wychowawczej, należy zawiadomić sąd rodziny w celu zaznajomienia się z sytuacją rodziny.
- c. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dziecka lub osoby mu najbliższej, osoba ujawniająca zdarzenie natychmiast dzwoni na numer alarmowy 112.
- d. Wszyscy pracownicy Przedszkola Niepublicznego Fregata, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych posiadli informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, z wyjątkiem informacji przekazywanych uprawnionym instytucjom.

Rozdział 6

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi oraz między pełnoletnimi i niepełnoletnimi dziećmi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby dzieci.
2. Standardem jest tworzenie atmosfery życia przedszkolnego, promującej tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.
3. Dzieci są angażowane w zajęcia grupowe, uczące właściwych i bezpiecznych zachowań wobec rówieśników.
4. Promuje się tolerancję wobec dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Dzieci angażowane są w działania, które umożliwiają aktywne uczestnictwo, współpracę i rozwijanie podejścia zespołowego, nauczyciel pomaga dzieciom budować pozytywne relacje z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
5. Niedozwolone jest w szczególności:
 - Stosowanie przemocy wobec jakiegokolwiek dziecka, w jakiegokolwiek formie.
 - Używanie wulgarного, obraźliwego języka.
 - Upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych dzieci.
 - Zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgaryzmów, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag. Dzieci w wieku przedszkolnym często jeszcze nie rozumieją, co ich zachowanie oznacza, ale powtarzają z nasłyszania, naśladują innych. Nauczyciel uczy zachowań pożądanых.
 - Stosowanie zastraszania i gróźb.
 - Podglądanie zwłaszcza w sytuacjach intymnych, mogących zawstydić.
 - Częstowanie innych dzieci słodyczami, jedzeniem, napojami itp., jeśli nauczyciel nie da przyzwolenia albo nie będzie o tym wiedział. Świątowanie w przedszkolu urodzin dziecka jest kontrolowane przez nauczyciela. To on decyduje, czy poczęstunek spełnia wymogi bezpieczeństwa, kierując się najwyższym dobrem dzieci.
6. Przedszkole Niepubliczne Fregata realizuje program edukacyjny, który wspiera rozwijanie umiejętności społecznych, promuje tolerancję oraz kształtuje postawy akceptacji wobec różnic.
7. W przypadku stwierdzenia zachowań niedozwolonych, personel przedszkola podejmuje działania zgodnie z procedurami opisanymi w wewnętrznych regulaminach placówki, włączając w to rozmowę z dziećmi, poinformowanie rodziców oraz w razie potrzeby skierowanie sprawy do dyrektora przedszkola.

Rozdział 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. W Przedszkolu Niepublicznym Fregata dzieci nie mają dostępu do Internetu.
2. W placówce powołana jest funkcja administratora sieci (zgodnie z rozdziałem 1 ust. 6), który odpowiedzialny jest za instalowanie i aktualizowanie programów antywirusowych i zapór sieciowych w celu ochrony systemów przed atakami złośliwego oprogramowania i blokowania na komputerach szkolnych materiałów niedostosowanych do wieku
3. Infrastruktura sieciowa placówki zapewnia dostęp do Internetu personelowi.
4. Na terenie przedszkola dostępna jest sieć WiFi, zabezpieczona hasłem dostępu, co zapewnia bezpieczny dostęp do Internetu dla personelu.
5. Personel może korzystać na zajęciach z Internetu, prezentować konkretne treści, jeśli są one związane z edukacją dzieci i poszerzaniem ich wiedzy/umiejętności.
6. W przypadku gdy dostęp do Internetu w przedszkolu realizowany jest pod nadzorem pracownika Przedszkola jest on zobowiązany informować dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w czasie zajęć.
7. Personel na co dzień korzysta w sposób bezpieczny z Internetu i odwiedza tylko bezpieczne strony Internetowe.
8. Nauczyciele przeprowadzają z dziećmi cykliczne rozmowy dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

Rozdział 8

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie

I. Niebezpieczne treści (materiały pornograficzne, promujące nienawiść, rasizm, ksenofobię, przemoc, zachowania autodestrukcyjne)

1. W przedszkolu, gdzie dzieci nie mają dostępu do Internetu, ryzyko bezpośredniego narażenia na treści niebezpieczne jest znacznie ograniczone. Niemniej jednak, istnieją pewne potencjalne scenariusze, w których treści szkodliwe mogą być rozpowszechniane i które należy mieć na uwadze:
 - a) Treści niebezpieczne mogą zostać przyniesione do przedszkola w formie materiałów drukowanych, takich jak czasopisma, gazety lub inne wydawnictwa, które mogą zawierać nieodpowiednie treści. Należy natychmiast przeprowadzić rozpoznanie, skąd się wzięły takie treści na terenie placówki. Kolejnym krokiem jest zgłoszenie tego wicedyrektorowi - Katarzynie Halman - i stworzenie notatki służbowej, w której zostanie dokładnie opisane co wiemy na temat znalezionych treści niebezpiecznych. Jednocześnie zabezpieczamy materiały.
 - b) Treści niebezpieczne mogą być przekazywane przez opowieści, rozmowy między dziećmi, a nawet przez zachowania czy wypowiedzi pracowników przedszkola, choćby nieświadomie. Należy zwrócić na to szczególną uwagę i natychmiast zareagować, poprzez rozmowę z dzieckiem i zbadanie, skąd się wzięło takie zachowanie dziecka. Kolejnym krokiem jest zgłoszenie koordynatorowi Zespołu Psychologiczno-Pedagogicznego i stworzenie notatki służbowej. Zespół Psychologiczno-Pedagogiczny wraz z wychowawcą będzie dociekać źródła takich zachowań i stworzy plan pomocy dziecku.
 - c) Pracownicy przedszkola powinni być świadomi i przestrzegać standardów etycznych oraz reagować na wszelkie nieodpowiednie zachowania czy sytuacje.

II. Ochrona wizerunku

1. W Przedszkolu Niepublicznym Fregata pozyskiwane są pisemne zgody rodziców na publikację wizerunku dzieci na potrzeby dokumentacji fotograficznej działań podejmowanych przez placówkę. Jest to zapis w umowie z rodzicami, który rodzice sygnują, wyrażając tym samym zgodę.
2. Zdjęcia i nagrania nie są podpisywane informacjami identyfikującymi dzieci z imienia i nazwiska.
3. Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania dzieci są przechowywane w zamkniętej, bezpiecznej przestrzeni, a nośniki elektroniczne zabezpieczone są w folderze o dostępie ograniczonym do osób upoważnionych przez przedszkole. Administrator sieci przechowuje te dane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa o archiwizacji.
4. Niedopuszczalne jest przechowywanie zdjęć i nagrań z wizerunkiem dzieci na nośnikach nieszyfrowanych lub mobilnych, takich jak telefony komórkowe czy pendrive dłużej niż tydzień, zanim zostaną zgrane na \\serwer01 Wszelkie środki ostrożności są podejmowane w celu ochrony prywatności i bezpieczeństwa wizerunku dzieci.

III. Naruszenie prywatności

1. Informacja o zagrożeniu naruszeniem prywatności w przedszkolu powinna zostać niezwłocznie przekazana administratorowi systemów informatycznych i dyrektorowi przedszkola, którzy podejmują natychmiastowe działania w celu zabezpieczenia danych i ograniczenia dalszego dostępu do informacji niejawnych.
2. Następnie należy ustalić okoliczności zdarzenia, poprzez dokładne udokumentowanie pozyskanych informacji i skontaktować się z ekspertem ds. bezpieczeństwa cyfrowego w organie prowadzącym przedszkole.
3. W przypadku poważniejszych zagrożeń i w sytuacji, gdy naruszenie prywatności jest spowodowane przez osoby spoza placówki, należy nawiązać współpracę z organami ścigania.
4. Osoba wskazana w Rozdziale 1 ust. 6 powiadamia rodziców dzieci dotkniętych zdarzeniem (których dane osobowe wyciekły) o sytuacji, by podjęły indywidualne środki zaradcze.

Rozdział 9

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Celem planu wsparcia w Przedszkolu Niepublicznym Fregata jest przede wszystkim:

- a) Inicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność.
 - b) Współpraca z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia dzieci i zapewnienia im pomocy.
 - c) Diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych.
 - d) Objęcie dzieci pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie przedszkola i pomocą specjalistyczną poza przedszkolem, jeśli zaistnieje taka konieczność.
2. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczą dzieci, ich rodzice, wychowawca oraz zespół psychologiczno-pedagogiczny (ZPP) – każda z tych osób otrzymuje zadania do wykonania w określonym czasie.
 3. Działania koordynuje i monitoruje nauczyciel przedszkolny, który ściśle współpracuje z osobą odpowiedzialną za koordynację Standardów Ochrony Małoletnich, wskazaną w Rozdziale 1 ust. 5, w tym w podejmowaniu działań wspólnie z instytucjami pozaprzedszkolnymi.
 4. Plan wsparcia uwzględnia:
 - a) Działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa, w tym zgłoszone podejrzenie popełnienia przestępstwa do organów ścigania.
 - b) Formy wsparcia oferowane przez przedszkole.
 - c) Zaproponowane formy specjalistycznej pomocy pozaprzedszkolnej, jeśli istnieje taka potrzeba.
 5. Planem wsparcia należy objąć także rodzeństwo pokrzywdzonych dzieci, jeśli są dziećmi przedszkola.
 6. Plan wsparcia funkcjonuje równolegle z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi, a jego naczelną zasadą jest obserwacja dzieci, zapewnienie im warunków do uzyskania wielospecjalistycznej pomocy, również pozaprzedszkolnej, udzielanie wsparcia rodzicom i współpraca międzyinstytucjonalna.
 7. Plan wsparcia dzieci ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest inna instytucja (procedura „Niebieskiej Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu itp., współpraca z OPS).
 8. W przypadku realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, plan wsparcia dzieci tożsamy jest z ustaleniami poczynionymi w grupie diagnostyczno-pomocowej.
 9. Do działań zaktywizowany powinien zostać rodzic „niekrzywdzący”, który współpracuje z przedszkolem w celu powstrzymania sprawcy przemocy i zapewnienia dzieciom pomocy pozaprzedszkolnej. W przypadku krzywdzenia przez oboje rodziców, interwencja polega również na zawiadomieniu sądu rodzinnego i policji oraz działaniach względem rodziców, w tym sprawdzanie bezpieczeństwa domowników, leżących w kompetencjach tych instytucji.
 10. Plan wsparcia dzieci obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę interdyscyplinarną w tym zakresie.
 11. Zadania pracowników przedszkola wiążą się głównie z pomocą w realizowaniu przez dzieci zadań dydaktyczno-wychowawczych i budowaniem pozytywnych relacji z rówieśnikami oraz personelem przedszkola.
 12. Plan wsparcia dzieci nie kończy się wraz z zakończeniem procedury prawnej.

Rozdział 10

Zasady i sposób udostępniania personelowi, małoletnim i ich opiekunom polityki do zaznajomienia i stosowania oraz zasady aktualizacji i przeglądu Standardów

1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów Ochrony Małoletnich w Przedszkolu Niepublicznym Fregata udostępniane są personelowi, małoletnim (w dostosowanej formie) i ich rodzicom podczas zapoznawania i zobowiązania do stosowania (zgodnie z poniższymi zasadami), a następnie na żądanie w dowolnym momencie. Dokumenty te można również znaleźć na stronie Internetowej przedszkola pod adresem <https://przedszkolefregata.pl/>
2. Wersja skrócona Standardów (dla małoletnich dzieci) dostępna jest na korytarzu w szatni (tablica ogłoszeń), w salach przedszkolnych w postaci *Kodeksu Przedszkolaka* oraz w gabinecie pedagoga/psychologa przedszkolnego.
3. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się ze Standardami po zawarciu umowy o pracę/zlecenia/dzieta, a fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania poświadcza podpisem na liście dostępnej w segregatorze Standardy Ochrony Małoletnich, umieszczonym w gabinecie logopedy na parterze (załącznik nr 5). Pracownik ma też obowiązek złożyć do akt osobowych oświadczenie.
4. Rodzice/opiekunowie dzieci zapoznawani są ze Standardami podczas zebrań z rodzicami, każdorazowo na początku roku przedszkolnego lub w sierpniu, przed rozpoczęciem roku szkolnego. Przy czym **pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów, nie później niż w ciągu 30 dni**. Zapoznanie się ze Standardami każda osoba potwierdza swoim podpisem, złożonym na liście obecności w sekretariacie lub na oświadczeniu dostarczonym do wychowawcy grupy w przypadku nieobecności rodzica na spotkaniu, w ciągu 7 dni od przekazania przez wychowawcę za pośrednictwem maila informacji o konieczności zapoznania się ze Standardami.
5. Dzieci zapoznawane są ze Standardami podczas jednych z zajęć z wychowawcą przedszkolnym realizowanych we wrześniu każdego roku, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów, nie później niż w ciągu 30 dni. Za potwierdzenie faktu zaznajomienia się z dokumentami służy lista obecności na zajęciach, podczas których te procedury były omawiane. Dzieci nieobecne zapoznawane są ze Standardami w ciągu 7 dni od powrotu do przedszkola.
6. Treść oświadczenia dla personelu, rodziców/opiekunów dzieci stanowi załącznik nr 5 do Standardów.
7. Pracownicy powołani do pełnienia funkcji zgodnie z zapisami rozdziału 1 ust. 5 - 6, rozdziału 5 ust. 1, rozdziału 7 ust. 1 oraz rozdziału 9 ust. 3, na bieżąco monitorują i okresowo weryfikują zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony dzieci, dokonując co najmniej raz na dwa lata oceny Standardów, by dostosować je do aktualnych potrzeb i obowiązujących przepisów. Wnioski z przeprowadzonej oceny są dokumentowane w formie notatek służbowych, a zmiany w Standardach wprowadzane są aneksami, po uzyskaniu akceptacji dyrektora przedszkola i po konsultacjach z radą pedagogiczną.
8. Osoba, o której mowa w rozdziale 1 ust. 5 przeprowadza wśród pracowników, rodziców i dzieci minimum raz na dwa lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów, a następnie dokonuje analizy jakościowej i ilościowej badania ankietowego i sporządza na tej

podstawie sprawozdanie z monitoringu. Sprawozdanie przekazywane jest dyrektorowi przedszkola.

9. Monitoring i ewaluacja Standardów, o których mowa w ust. 7, prowadzone są w oparciu o analizę dokumentacji wewnętrznej i korespondencji międzyinstytucjonalnej, przepisów prawa, obserwację, analizę ilościową i jakościową zgłoszeń, badania ankietowe, o których mowa w ust. 8, diagnozę czynników ryzyka i chroniących oraz konsultacje z organami przedszkola.
10. Osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich przeprowadza wśród pracowników Przedszkola, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 4 do niniejszych Standardów.
11. Wprowadzone zmiany w Standardach zatwierdza i przedstawia pracownikom, rodzicom dzieci, dyrektor przedszkola.

Rozdział 11

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzą w życie z dniem ogłoszenia zarządzenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie Standardów na stronie Internetowej przedszkola, wywieszenie na tablicy ogłoszeń i w gabinecie logopedy (na parterze budynku), również w wersji skróconej przeznaczonej dla małych dzieci oraz poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną (mail).

ZARZĄDZENIE NR 1/2024

DYREKTORA Przedszkola Niepublicznego Fregata z dnia 15.02.2024 roku

w sprawie wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich

Na podstawie art. 22b pkt 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1304) zarządza się, co następuje:

§ 1

W Przedszkolu Niepublicznym Fregata zostają wdrożone do stosowania Standardy Ochrony Małoletnich, które stanowią załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zadania związane z działalnością na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem realizują wszyscy nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni zatrudnieni w Przedszkolu Niepublicznym Fregata, a za skuteczne funkcjonowanie Standardów Ochrony Małoletnich **odpowiedzialną jest:**

§ 3

Wszyscy pracownicy zostają zobowiązani do zapoznania się z przepisami ochrony małoletnich obowiązujących w Przedszkolu Niepublicznym Fregata w terminie do 20.02.2024 r.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

/ dyrektor jednostki/

.....

Załączniki do zarządzenia:

1. Standardy Ochrony Małoletnich

KARTA PRZEBIEGU INTERWENCJI

Imię i nazwisko dziecka, grupa:

.....

Przyczyna interwencji:

.....

Osoba zawiadamiająca (imię i nazwisko, stanowisko/grupa):

.....

Opis podjętych działań	Data
Spotkanie z rodzicami:	
Forma podjętych działań: ☐ zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ☐ wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny ☐ powiadomienie policji ☐ przedszkolna pomoc psychologiczno-pedagogiczna w formie: ☐ inny rodzaj interwencji, jaki.....	
Plan pomocy dziecku:	
Działania przedszkola:	
Działania rodziców:	
Wynik interwencji:	

Karta zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

Lp	Opis zdarzenia – dane dziecka, data podjętej interwencji	Działania podjęte przez przedszkole*	Skutki zdarzeń	Wykaz korespondencji międzyinstytucjonalnej (numery kancelaryjne, daty)

*1 - zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

2 - wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

3 - wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”

4 - powiadomienie policji

5 -przedszkolna pomoc psychologiczno-pedagogiczna w formie:

6 - plan wsparcia dziecku

7 - inny rodzaj interwencji, jaki

Procedury podejmowania interwencji

I. Przemoc rówieśnicza

Standardy dotyczące przeciwdziałania przemocy rówieśniczej

1. Prowadzenie corocznej diagnozy czynników ryzyka i chroniących, również w aspekcie określenia zakresu i rodzaju problemu związanego z przemocą wśród dzieci, a następnie ewaluowanie przedszkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego w oparciu o uzyskane wyniki diagnozy.
2. W statucie i przedszkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym opracowane są ogólne zasady oczekiwań wobec zachowania dzieci i konsekwencje za ich nieprzestrzeganie.
3. Oddziaływaniami objęci są również rodzice, których edukuje się na temat obserwowania niepokojących objawów, mogących świadczyć o doświadczaniu przemocy i możliwych sposobach reagowania, w tym prawnego.

Zasady interwencji dla dzieci, będących świadkiem lub ofiarą przemocy rówieśniczej

1. Jak najszybciej należy powiadomić dorosłego pracownika przedszkola, informując także o swoich podejrzeniach, że któreś z dzieci doznaje przemocy. Jeśli zdarzenie jest niebezpieczne, należy bezzwłocznie zadzwonić z sekretariatu (na parterze) pod numer alarmowy 112.
2. Osobie poszkodowanej powinno się okazać wsparcie poprzez życzliwe słowa, okazywanie empatii i wyrażanie dezaprobaty dla osób stosujących przemoc, absolutnie nie przyłączając się do dokuczania.

Standardy dla rodziców dzieci doświadczających przemocy

1. Dziecku okazuje się bezgraniczne zrozumienie, nie komunikując mu, że mogło przyczynić się swoim zachowaniem do tego, że stało się ofiarą zachowań przemocowych, a podkreślając, że to zachowanie sprawcy jest nieakceptowane.
2. Rodzice informują przedszkole, jeśli ich dziecko jest ofiarą lub sprawcą przemocy rówieśniczej, aktywnie współpracując z personelem w celu rozwiązania problemu.
3. W przypadkach, gdy dziecko stało się poszkodowanym zachowaniem, które ścigane jest z oskarżenia prywatnego, rodzice podejmują po sugestii przedszkola właściwe kroki prawne.

Standardy interwencji podejmowanych przez personel przedszkola

1. Personel przedszkola bezwzględnie przestrzega zasad w zakresie zgłaszania incydentów przemocy.
2. Interwenujący pracownik musi zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować go od agresywnego dziecka, jeśli zdarzenie przemocowe trwa.
3. Ujawniający przemoc pracownik sporządza notatkę służbową, opisującą uzyskane informacje lub przebieg zdarzenia, celem przekazania jej osobie odpowiedzialnej za rejestrowanie zdarzeń i realizowanie Standardów.
4. O zdarzeniu poinformowany zostaje Zespół Psychologiczno-Pedagogiczny (ZPP) w przedszkolu oraz wychowawca, który przeprowadza rozmowę z dziećmi, a następnie kontaktuje się z ich rodzicami.
5. W przypadku zdarzenia, w wyniku którego doszło do uszczerbku na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub innych zachowań wyczerpujących znamiona przestępstwa ściganego z urzędu, informowany jest dyrektor przedszkola, który powiadamia policję (interwencyjnie, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie i/lub gdy rodzice odmawiają przyjazdu) lub sądu rodzinnego (wysłanie zawiadomienia o możliwości popełnienia czynu karalnego/przestępstwa).
6. W przypadku zdarzenia incydentalnego (popchnięcie, szturchnięcie, ośmieszenie, niestosowny komentarz) wychowawca, pedagog/psycholog przedszkolny wraz z dzieckiem i rodzicami opracowują działania naprawcze. W przypadku kolejnego zdarzenia z udziałem tych samych osób, należy zastosować środek oddziaływania wychowawczego lub powiadomić sąd rodzinny (postępowanie o demoralizację lub wgląd w sytuację rodzinną u dziecka poniżej 10. roku życia).

II. Przemoc domowa (krzywdzenie dziecka w rodzinie)

1. W przypadku uzyskania przez pracownika przedszkola podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone lub zaniedbywane przez rodziców, ma on obowiązek przekazania tej informacji dyrektorowi przedszkola i sporządzić notatkę służbową. Oznakami przemocy mogą być dostrzeżone przez nauczycieli (zwłaszcza psychomotoryki) lub pielęgniarkę ślady pobicia, unikanie sytuacji odsłaniania ciała przy przebieraniu się, noszenie długich rękawów/nogawek bez względu na warunki pogodowe itp., ale też dostrzegalne zmiany w zachowaniu się dziecka, w tym sytuacji dydaktycznej (pogorszenie ocen, gorsza frekwencja).
2. Pedagog organizuje spotkanie z rodzicami dziecka, którego podejrzenie dotyczy, przekazując im uzyskane informacje, dostępne formy pomocy dla rodziny w kryzysie oraz w przypadku

potwierdzenia zgłoszenia, o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja/sąd rodzinny/procedura „Niebieskiej Karty”/ośrodek pomocy społecznej). Spotkanie jest protokołowane przez wychowawcę klasy.

3. Jeśli zgłoszenie potwierdziło się, a sprawcą jest jeden z rodziców, w obecności drugiego z rodziców, innej osoby najbliższej dla małoletniego lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego, nauczyciel wychowawca będący wychowawcą grupy, nauczyciel znający sytuację domową małoletniego, pedagog lub psycholog wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”, wypełniając formularz „Niebieska Karta – A”, a formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje rodzicowi, osobie najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” przedszkole niezwłocznie przekazuje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w terminie nie później niż 5 dni roboczych od wszczęcia procedury. Kopię wypełnionego formularza pozostawia się w przedszkolu.
4. Ponadto dyrektor przedszkola lub osoba wyznaczona (zgodnie z zapisami w Rozdziale 5) może poinformować inną instytucję spośród wskazanych w ust. 2, w zależności od zdiagnozowanego typu przemocy, a dalszy tok postępowania leży w kompetencjach tej instytucji.
5. Całość podjętych działań dokumentowana jest w formie protokołów i notatek służbowych, które udostępnione są na żądanie instytucji prowadzącej postępowanie karne. Tworzona jest także karta przebiegu interwencji.
6. W sytuacji stwierdzenia, że zgłoszenie jest bezzasadne i nie dochodzi do krzywdzenia dziecka, dyrektor przedszkola lub inna osoba uczestnicząca w spotkaniu, o którym mowa w ust.2, sporządza notatkę z zakończenia procedury, przy czym zlecone zostaje dalsze obserwowanie sytuacji dziecka.
7. W przypadku braku współpracy ze strony rodziców, niewywiązywania się z założeń planu pomocy, unikania kontaktu z pracownikami przedszkola, dyrektor pisemnie wnioskuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną, przekazując poczynione ustalenia.
8. Pedagog lub psycholog opracowuje plan wsparcia dziecka, w którym zawarte zostają wskazania dotyczące podjęcia przez przedszkole działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa, oferowane dziecku i jego rodzicom formy wsparcia psychologiczno-pedagogicznego i informacje o skierowaniu dziecka/rodziny do specjalisty spoza przedszkola.
9. W przypadku, gdy dziecko doświadcza przemocy ze strony osoby najbliższej z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub zagrożone jest jego życie i zdrowie, powoływany jest

przez dyrektora przedszkola zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi dyrektor lub wicedyrektor przedszkola, wychowawca, pedagog, psycholog i pielęgniarka:

- a) zespół interwencyjny zapewnia bezpieczeństwo dziecku i odseparowuje go od rodzica podejrzanego o krzywdzenie, jednocześnie alarmowo powiadamiając policję, w której kompetencjach leży dalsze postępowanie;
- b) opracowywany jest plan pomocy dziecku zgodnie z wytycznymi z ust. 6;
- c) w przypadku otrzymania wniosku o udzielenie informacji o dziecku od uprawnionej przepisami instytucji (sąd rodzinny, sąd karny, policja, ośrodek pomocy społecznej, zespół interdyscyplinarny, grupa diagnostyczno-pomocowa), dyrektor przedszkola jest zobowiązany do przygotowania takiej informacji.

III. Krzywdzenie dziecka przez pracownika przedszkola

1. Osoba, która uzyskała informację, że dziecko jest krzywdzone przez pracownika przedszkola, przekazuje ją dyrektorowi przedszkola, pedagogowi, psychologowi lub innej osobie wyznaczonej do zgłaszania incydentów (zgodnie z rozdziałem 5) wraz ze sporządzoną notatką służbową. Notatka służbowa może mieć formę pisemną lub elektroniczną.
2. W przypadku, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie dziecka, niezwłocznie przez osobę ujawniającą krzywdzenie powiadamiana jest alarmowo policja, a w zgłoszeniu podawane są dane osoby zgłaszającej, dane dziecka oraz dane osoby podejrzanego o krzywdzenie, a także wszystkie znane fakty w sprawie. Osoba zawiadamiająca w tej sytuacji wypełnia również kartę przebiegu interwencji.
3. Dyrektor przedszkola natychmiastowo odsuwa pracownika od wszelkich form kontaktu z dzieckiem (nie tylko pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy i wzywa osobę, której dotyczy zgłoszenie na rozmowę wyjaśniającą, w której uczestniczy pedagog lub psycholog i wychowawca dziecka, protokołujący przebieg spotkania.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony pedagoga, psychologa lub wychowawcy dziecka, osoba ta nie uczestniczy w spotkaniu, o którym mowa w ust. 3.
5. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrektora przedszkola, działania interwencyjne prowadzi osoba wskazana w rozdziale 1 ust. 5.
6. Podczas spotkania omówiona zostaje sytuacja dziecka i zasadność podejrzeń, a także wypracowany zostaje sposób postępowania w tej sytuacji. W protokole ze spotkania zawarte zostają opracowane wnioski i postanowienia.

7. W przypadku potwierdzenia podejrzeń informuje o zdarzeniu rodziców dziecka krzywdzonego oraz pisemnie odpowiednie służby (policję/prokuraturę), składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa. Opracowywany jest plan wsparcia dziecka, z którym zapoznawany jest dziecko i jego rodzice.
8. W przypadku ustalenia, że zachowania pracownika związane są np. ze stosowaniem krzyku w kierunku dziecka, albo niestosownych komentarzy, dyrektor przedszkola przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem, a jeśli nie przyniesie ona skutków, podejmuje się kroki zgodne z kodeksem pracy i innymi przepisami prawa.

IV. Dziecko molestowane seksualnie

Czyny zabronione i przepisy chroniące dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym to m.in.:

- art. 197 kodeksu karnego (dalej: kk) – zgwałcenie,
- art. 198 kk – wykorzystanie seksualne dziecka na skutek jego bezradności i/lub niepoczytalności,
- art. 199 kk – nadużycie stosunku zależności dziecka od innej osoby lub wykorzystanie krytycznego położenia dziecka w celach seksualnych,
- art. 200 kk – kontakt seksualny z dzieckiem poniżej 15. roku życia,
- art. 200a kk – grooming – nawiązywanie z dzieckiem do 15. roku życia kontaktu przy użyciu nowych technologii w celu spotkania i nakłonienia dziecka do obcowania płciowego lub w celu produkowania bądź utrwalania treści o charakterze pornograficznym za pomocą groźby, wprowadzenia dziecka w błąd, wyzyskania błędu albo wykorzystania jego niezdolności do należytego pojmowania sytuacji,
- art. 202 § 3–5 kk – pornografia z udziałem dzieci.

W sytuacji podejrzenia, że małoletnie dziecko zostało pokrzywdzone którymś z wymienionych wyżej przestępstw, należy bezwzględnie zawiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka.

- Zawiadomienie należy złożyć do instytucji właściwej ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa.
- Zawiadomienie składa osoba uprawniona do reprezentowania zawiadamiającej instytucji, zgodnie z ustaleniami z Rozdziału 5 Standardów.
- Złożenie zawiadomienia powinno nastąpić nawet bez uzyskania zgody rodziców dziecka pokrzywdzonego. Poinformowanie ich o działaniach instytucji zależy od woli instytucji składającej zawiadomienie.

Wcześniej należy zorganizować spotkanie z rodzicami, którego celem będzie poinformowanie o uzyskanych informacjach lub o zaobserwowanych zachowaniach i wypowiedziach dziecka, wskazujących na doświadczenie wykorzystywania seksualnego, a także wskazanie rodzicom miejsc świadczących pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem. Rodziców należy poinformować o obowiązku podjęcia interwencji prawnej i wspólnie ustalić plan pomocy dziecku (zapewnienie mu bezpieczeństwa, udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ewentualne skierowanie do specjalistycznej placówki wsparcia). W sytuacji podejrzenia, że sprawcą wykorzystywania seksualnego dziecka jest jego rodzic, do udziału w spotkaniu powinien być zaproszony rodzic niekrzywdzący.

Wzór – ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

Czy znasz standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w przedszkolu, w którym pracujesz?	
Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem”?	
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?	
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?	
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem przez innego pracownika?	
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? Czy podjąłeś/-aś jakieś działania?	
Jeśli tak, to jakie? Jeśli nie – dlaczego?	
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem? (odpowieź opisowa)	

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

*Ja niżej podpisana(-y) oświadczam, że zapoznałam(-em) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w **Przedszkolu Niepublicznym Fregata w Gdańsku*** i przyjmuję ją do realizacji.*

.....
(data, podpis)

Oświadczenie

.....
(miejsowość, data)

*Ja,, nr PESEL
oświadczam, że posiadam pełną zdolność do czynności prawnych, korzystam z praw publicznych, nie
byłam(-em) skazana(-y) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i
przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego oraz nie toczy się przeciwko mnie żadne
postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.
Nie zostałam(-em) skazana(-y) prawomocnym wyrokiem za przestępstwa umyślne.
Jestem świadoma(-y) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.*

.....
(podpis)

WAŻNE TELEFONY

1. **Telefon interwencyjny Niebieska i Pomarańczowa Linia w Gdańsku:** 58/ 320 44 04 (pon.-piąt. 8.00-15.00).
2. **Centrum Interwencji Kryzysowej** z 10 miejscami hostelowymi w Gdańsku ul. Pl. Ks. Gustkowicza 13: całodobowo: 58-511-01-21 (22) 801-011-843.
3. **Dyżur interwencyjny pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie** - po godz. pracy ośrodka i w dni powszednie i w dni wolne od pracy: Tel. 797 909 111 lub 797 909 112 – tylko do dyspozycji służb i instytucji miejskich dot. współpracy w ramach interwencji na rzecz mieszkańców w mieście Gdańsk.
4. **Gdańskie Pogotowie Opiekuńcze** ul. Konrada Leczkowa 1 a, 80-432 Gdańsk. Tel. 58/341 10 42 (placówka interwencyjna dla dzieci w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka, również w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie).
5. **Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego** ul. Wyspiańskiego 9A: 58/778 60 00 (01 lub 29).
6. **Oficer dyżurny Komendy Miejskiej Policji w Gdańsku**, ul. Nowe Ogrody 27: 58/321 62 22 lub 997 lub 112.

Numery telefonów pod którymi otrzymamy pomoc:

Bezpłatny numer 800 100 100 - telefonu dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci. Pod ten numer jednak może zadzwonić każdy dorosły, który martwi się o bezpieczeństwo i zdrowie jakiegoś dziecka.

Numer 116 111 – telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, od 12 lat prowadzi Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, która **bezpłatnie pomaga dzieciom**, które doświadczyły różnych form przemocy. Telefon jest anonimowy, bezpłatny, całodobowy i dyskretny. W telefonie zaufania pracują psychologzy i pedagodzy – konsultanci. Jesteśmy profesjonalnie przygotowani do świadczenia pomocy psychologicznej przez telefon oraz online.

Wykaz adresatów pod którymi otrzymamy pomoc:

1) Komenda Miejska Policji

ul. Nowe Ogrody 27,

80-803 Gdańsk rzecznikmp@pomorska.policja.gov.pl

2) Sąd Okręgowy w Gdańsku

ul. Nowe Ogrody 30/34

80-803 Gdańsk sogdansk@gdansk.so.gov.pl, sekretariat.prez@gdansk.so.gov.pl

3) Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku

ul. Piekarnicza 10

80-126 Gdańsk informacja.srgdapn@gdansk-polnoc.sr.gov.pl

4) Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku

ul. 3 Maja 9a 9A

80-802 Gdańsk punktinformacyjny@gdansk-poludnie.sr.gov.pl

5) Prokuratura Regionalna

ul. Wały Jagiellońskie 38

80-853 Gdańsk prokuratura apelacyjna

6) Prokuratura Okręgowa w Gdańsku

ul. Wały Jagiellońskie 36

80-853 Gdańsk prokuratura@gdansk.po.gov.pl

7) Prokuratura Rejonowa Gdańsk-Śródmieście

ul. Piekarnicza 10/C

80-126 Gdańsk, srodmiescie@gdansk.po.gov.pl

8) Prokuratura Rejonowa Gdańsk-Wrzeszcz

ul. Piekarnicza 10/C

80-126 Gdańsk, wrzeszcz@gdansk.po.gov.pl

9) Prokuratura Rejonowa Gdańsk - Oliwa

ul. Piekarnicza 10/C

80-126 Gdańsk oliwa@gdansk.po.gov

Wykaz lokalnych placówek pomocowych:

Zespół Interdyscyplinarny (ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie) w Gdańsku ul. Leczkowa 1a

Zespół Interdyscyplinarny w Gdańsku	ul. Leczkowa 1a (kancelaria/ pok.116 a)	tel. 58/ 342 31 79 email: mopr@mopr.gda.pl Zakres, w szczególności: - przyjmowanie wszczętych Procedur „Niebieska Karta” - powoływanie Grup roboczych i współpraca w zakresie rozwiązania problemu przemocy w rodzinie - inne zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
--	--	---

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku, ul. Leczkowa 1a: 58/342 31 50 fax: 58/342 31 51;
mopr@mopr.gda.pl

W każdym Centrum jest Koordynator Grupy Roboczej ds. realizacji Procedury Niebieska Karta - wg rejonu zamieszkania osoby doznającej przemocy w rodzinie (strona MOPR - Centra Pracy Socjalnej)

Komórki MOPR	Adres	Kontakt
Wydział Doradztwa - stanowisko ds. interwencji kryzysowej - koordynator Procedury Niebieskie Karty	ul. Leczkowa 1a	58/ 342 31 40 gabriela.gloc@mopr.gda.pl tel. 58/ 342 31 79 magdalena.szerszynska@mopr.gda.pl

Wsparcie specjalistyczne świadczące interwencje kryzysową

Placówka	Adres i kontakt	Zakres wsparcia
Centrum Interwencji Kryzysowej Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę w Warszawie Oddział w Gdańsku	ul.Pl. Ks. Gustkowicza 13 tel. 58/511 01 21 (22) e-mail: cik@fdds.pl	- całodobowe poradnictwo psychologiczne w sytuacjach kryzysowych i doświadczania przemocy w rodzinie; - nieodpłatne udzielanie czasowego schronienia dla osób/rodzin w kryzysie m.in. dla ofiar przemocy w hotelu (10 miejsc); - interwencyjne działania ratownicze w miejscu pobytu osoby szczególnie w kryzysie suicydalnym; - interwencyjna pomoc dzieciom w sytuacjach kryzysowych i doświadczania przemocy w rodzinie;

Kompleksowa pomoc specjalistyczna dla osób pokrzywdzonych przestępstwem

Placówka	Adres i kontakt	Zakres wsparcia
Ośrodek Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Prześstępstwem Filia w Gdańsku Elbląskie Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej	ul. Grunwaldzka 8 w Gdańsku tel. 795-035-345 tel. 795-055-945 e-mail: pomoc.pokrzywdzon ym1@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc prawna, w tym mediacje - pomoc psychologiczna i terapeutyczna - doradztwo pierwszego kontaktu - finansowanie szkoleń i kursów - finansowanie okresowych dopłat do bieżących zobowiązań czynszowych - pokrywanie kosztów czasowego zakwaterowania lub udzielania schronienia - pokrywanie kosztów żywności lub bonów - finansowanie przejazdów środkami komunikacji publicznej lub pokrywania kosztów transportu - finansowanie kosztów zorganizowanego wyjazdu małoletniego.

Placówki świadczące wsparcie specjalistyczne / organizacje pozarządowe

Diecezjalny Dom Samotnej Matki	ul. Matemblewska 9 80-283 Gdańsk tel. 58/348-03-70 e-mail: matcss@wp.pl	<ul style="list-style-type: none"> - udzielenie schronienia bezdomnym matkom z dziećmi do 3 r. ż lub kobietom w ciąży, pomoc psychologa i pracownika socjalnego (schronienie w porozumieniu z MOPR) - pomoc dla osób nie posiadających ostatniego zameldowania na pobyt stały w Gdańsku realizowana jest na podstawie umów zawartych między organizacją a gminą właściwą ze względu na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały.
Stowarzyszenie Opiekuńczo - Resocjalizacyjne "Prometeusz" Gdańsk	ul. Zakopiańska 40 tel. 731 345 490 e-mail: sorp@wp.pl http://www.prometeusz-gdansk.pl	<ul style="list-style-type: none"> - udziela schronienia na podstawie skierowań z MOPR w Gdańsku bezdomnym samotnym kobietom, których bezdomność wynika m.in. z doświadczania przemocy w rodzinie - zapewnia im podstawowe świadczenia bytowe, gwarantując kompleksową pomoc w kierunku wychodzenia z bezdomności, poprzez szereg oddziaływań - zapewnia specjalistyczną pomoc psychologiczną, pedagogiczną, socjalną, doradczą i terapeutyczną oraz udział w realizowanych projektach - pomoc dla osób nie posiadających ostatniego zameldowania na pobyt stały w Gdańsku realizowana jest na podstawie umów zawartych między

		organizacją a gminą właściwą ze względu na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały.
Stowarzyszenie Współpracy Kobiet NEWW Polska	ul. Miszewskiego 17 80-239 Gdańsk Tel. kom. 511 533 348 e-mail: neww@neww.org.pl	- organizuje szkolenia dla kobiet - udziela bezpłatnej pomocy prawnej i psychologicznej, również dotkniętym przemocą w rodzinie
Pomorskie Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT Dom dla Samotnej Matki Stowarzyszenia MONAR	ul. Kochanowskiego 7A 80-402 Gdańsk Tel. 58 344 31 49 e- mail: pcpb@monar.org www.pcpb-monar-markot.org	- działania profilaktycznie i edukacyjne dla matek z dzieckiem, których bezdomność wynika m.in. z doświadczania przemocy w rodzinie - udzielenie schronienia bezdomnym matkom z dziećmi lub kobietom w ciąży, na podstawie skierowań z MOPR w Gdańsku - pomoc dla osób nie posiadających ostatniego zameldowania na pobyt stały w Gdańsku realizowana jest na podstawie umów zawartych między organizacją a gminą właściwą ze względu na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały.
Centrum Praw Kobiet	ul. Gdyńskich Kosynierów 11 (domofon 2) 80-866 Gdańsk tel. 58 341 79 15; tel. 604-590-117 e-mail: cpk_gdansk@cpk.org.pl	- porady prawne i psychologiczne m.in. dla kobiet doznających przemocy w rodzinie - konsultacje socjalne - poradnictwo zawodowe - towarzyszenie Paniom w Sądzie jako osoba zaufania publicznego.

Stowarzyszenie Rodzin „Pelikan”	ul. Grunwaldzka 137 II p. Tel. 58-344-60-65, 603 555 621 e-mail: pelikan286@wp.pl	- mediacje rodzinne – rozstrzyganie sporów - psychoedukacja dla rodziców - warsztaty dla rodziców i dzieci w sytuacjach rozwodowych - warsztaty dla młodzieży szkolnej zapobiegające agresji i uzależnieniom - terapia indywidualna, terapia par.
Fundacja Oparcia Społecznego Aleksandry (FOSA)	ul. Chopina 42 tel. 58-344-96-00 ul. Na Solcu 4 tel. 575-114-112 ul. Toruńska 8/4 tel. 606 806 363 e-mail: fundacjafoasa@gmail.com	- psychoedukacja - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - poradnictwo i konsultacje indywidualne i grupowe dla dzieci i dla rodzin.
Towarzystwo Wspierania Potrzebujących „Przystań”	ul. Mostowa 1 a ul. Wyzwolenia (CTUS)	- prowadzenie specjalistycznego, interdyscyplinarnego poradnictwa dla rodzin z dziećmi
Fundacja „Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji	Gdańsk Orunia –Dom Sąsiedzki Ul. Gościnną 14 80-032 Gdańsk Poniedziałek: 16.00-20.00 Wtorek i czwartek: 9.00-13.00	- porady prawne m. in. dla kobiet doznających przemocy w rodzinie

Pozarządowych"	Środa: 13.00-17.00 Piątek: 15.00-19.00	
Stowarzyszenie Akcja Społeczna SAS	ul. Pniewskiego 5/4 80-264 Gdańsk e-mail: sas.bpo@wp.pl	Stop przemocy – „Skuteczne wsparcie dla gdańskich rodzin” –pomoc prawna
Fundacja Wspierania Rodzin Przyszań	ul. Mickiewicza 9/11 80-425 Gdańsk Tel. 505 034 567	- poradnictwo psychologiczne, konsultacje diagnostyczne, psychoterapia nerwic, depresji, zaburzeń emocjonalnych i lękowych, zaburzeń osobowości.
Pomorskie Centrum Psychotraumatologii	ul. Brzozowa 15 80-001 Gdańsk tel. 58/354 24 21	- pomoc psychoterapeutyczna dzieciom, młodzieży i dorosłym po przeżyciu traumatycznym - terapia indywidualna dorosłych i dzieci, terapia par, terapia rodzinna, terapia uzależnień, terapia grupowa, szkoła dla rodziców.

Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla dzieci i rodzin

Placówka	Adres i kontakt	Zakres wsparcia
Gdański Ośrodek Pomocy Psychologicznej dla Dzieci i Młodzieży	ul. Raclawicka 17 tel. 58/347 87 89 tel./fax 58/347 89 30 www.raclawicka.gda.pl	Konsultacje indywidualne dla rodziców, dzieci i młodzieży, terapia indywidualna dla dorosłych, dzieci i młodzieży, konsultacje dla rodzin i par, terapia dla rodzin i par, porady psychologiczne dla rodziców, diagnoza psychologiczna dzieci, porady pracownika socjalnego, konsultacje dla przedstawicieli różnych instytucji, grupy wsparcia dla rodziców zastępczych, szkoła dla rodziców, pomoc dzieciom wykorzystanym seksualnie i ich rodzicom (diagnoza psychologiczno-psychiatryczna, pomoc psychologa asystenta dziecka i rodziny oraz pomoc prawna).
Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień	ul. Dyrekcyjna 5 tel. 58/320 44 04 (tel. interwencyjny) Punkt konsultacyjno - informacyjny ogólnopolskiej sieci „Pomarańczowa Linia” oraz „Niebieska Linia”: nr GG 84 85 172 e-mail: netporadnia@gcpu.pl	Konsultacje indywidualne dla rodziców w sprawach wychowawczych, „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”- zajęcia psychoedukacyjne- prowadzenie grup psychoedukacyjnych dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi- program FreD goes net”.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1	ul. Obywatelska 1 tel. 58/341 87 58 e-mail: kontakt@poradnia1.pl	Diagnoza psychologiczna, pedagogiczna, psychiatryczna; terapia psychologiczna nauczycieli, rodziców i uczniów; psychoterapia dla dorosłych, terapia pedagogiczna; zajęcia psychoedukacyjne dla dzieci, młodzieży i rodziców; wczesne wspomaganie rozwoju małego dziecka; praca z dzieckiem nadpobudliwym (zajęcia indywidualne i grupowe); szkoła dla rodziców.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3	ul. Wałowa 21 tel. 58/301 07 21 e-mail: poradnia@ppp3.org	Diagnoza i terapia psychologiczna, pedagogiczna i logopedyczna; zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców, uczniów i nauczycieli; konsultacje lekarskie (lekarz neurolog i psychiatra)
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 4	ul. Krzemienieckiej 1 tel. 58/341 05 42 , 58/520 13 49	Diagnoza psychologiczna, pedagogiczna; terapia pedagogiczna; zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców; psychologiczna terapia indywidualna; systemowa

	e-mail: ppp4.gda@wp.pl	terapia rodzin; terapia logopedyczna; poradnictwo dla dzieci z autyzmem.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 5	ul. Związku Jaszczurczego 4 tel. 58/348 72 82 e-mail: ppp5@ppp5.gda.pl	Diagnoza psychologiczna, pedagogiczna; terapia pedagogiczna, logopedyczna; zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców; integracja sensoryczna dla dzieci; wczesne wspomaganie rozwoju.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 6	ul. Lenartowicza 21 tel. 58/301 18 15 e-mail: poradnianr6@wp.pl	Diagnoza psychologiczna, pedagogiczna; terapia pedagogiczna; diagnoza i terapia logopedyczna; zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców.

Gdańskie Stowarzyszenie Pedagogów Praktyków Punkt informacyjno – konsultacyjny	ul. Stryjewskiego 28 tel. 58/304 16 80, tel./fax 58/307 30 61 tel.792 764 751 tel. 58/304 16 80 info@pik-stogi.org.pl www.pik-stogi.org.pl	Poradnictwo dla dzieci i rodzin psychologiczne, pedagogiczne, prawne i socjalne; doradztwo zawodowe; zajęcia terapeutyczne dla dzieci i młodzieży; wsparcie kobiet doświadczających przemocy. Dyżury popołudniowe punkt informacyjno – konsultacyjnego: poniedziałek-piątek godz. 16.00 – 18.00
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna PEGAZ	Ul. Powstańców Warszawskich 69-71 (Willa Emilia) Tel. 533 287 007 e-mail: rejestracjagdansk@pegaz.pl www.pegaz.la www.fundacjapegaz.com	Diagnostyka, terapia dzieci i rodzin, szkolenia i warsztaty dla rad pedagogicznych, dzieci i młodzieży.
Fundacja Wspierania Rodzin Przyszań	ul. Mickiewicza 9/11 80-425 Gdańsk Tel. 505 034 567	Poradnictwo psychologiczne, konsultacje diagnostyczne, psychoterapia nerwic, depresji, zaburzeń emocjonalnych i lękowych, zaburzeń osobowości.
Pomorskie Centrum Psychotraumatologii	ul. Brzozowa 15 80-001 Gdańsk tel. 58/354 24 21	Pomoc psychoterapeutyczna dzieciom, młodzieży i dorosłym po przeżyciu traumatycznym; Terapia indywidualna dorosłych i dzieci, terapia par, terapia rodzinna, terapia uzależnień, terapia grupowa, szkoła dla rodziców.